

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	23 -08- 2013		
Šifra:	450-07/13-8/1		
Povezava:			
EPA:	1355-V	EU:	
Sign. zn.:			
Kratika:			

EVA: 2010-1611-0147
Številka: 00712-39/2013/6
Datum: 22. 8. 2013

Vlada Republike Slovenije je na 20. redni seji dne 22. 8. 2013 določila besedilo:

- Predloga zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz tretjega okvirnega kredita, ki ga najame Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, pri Evropski investicijski banki za financiranje okoljskih projektov – prva obravnava,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Uroš Čufer, minister za finance,
- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje,
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Mitja Mavko, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Andreja Jerina, državna sekretarka, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje,
- Monika Pintar Mesarič, generalna direktorica Direktorata za javno premoženje in finančni sistem, Ministrstvo za finance,
- Barbara Knapič Navarrete, vodja Sektorja za mednarodne finančne odnose, Ministrstvo za finance,
- mag. Samo Kutoš, sekretar, Ministrstvo za finance,
- Mateja Dolinar, sekretarka, Ministrstvo za finance.

PRILOGA: 1

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

PREDLOG
EVA:2010-1611-0147
PRVA OBRAVNAVA

**ZAKON O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI IZ TRETJEGA OKVIRNEGA
KREDITA, KI GA NAJAME EKO SKLAD, SLOVENSKI OKOLJSKI JAVNI SKLAD, PRI EVROPSKI
INVESTICIJSKI BANKI ZA FINANCIRANJE OKOLJSKIH PROJEKTOV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad, sklad), izvaja ugodno financiranje okoljskih naložb in pri tem sledi usmeritvam okoljskih politik EU ter prednostnim ciljem iz Zakona o varstvu okolja, Energetskega zakona, Resolucije o nacionalnem energetskem programu, Zakona o ratifikaciji Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja ter operativnim programom s področja pristojnih ministrstev.

V zadnjih letih so bila posojila Eko sklada prednostno namenjena obvladovanju podnebnih sprememb s spodbujanjem ukrepov učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije z namenom zmanjšati emisije toplogrednih plinov. Manjši del posojil je bil namenjen smotrному ravnanju in gospodarjenju z odpadki, varstvu zraka, varstvu voda in učinkoviti rabi vode kot naravne dobrine.

1.1 Ocena stanja

V letih 2010 in 2011 je Eko sklad odobril skoraj 900 posojil v vrednosti 46,2 milijona eurov, kar predstavlja 53 % stroškov okoljskih naložb v skupnem znesku 87,7 mio. eurov. V istem obdobju so bile sklenjene posojilne pogodbe v skupnem znesku 57,0 mio. eurov. Javni pozivi iz leta 2010 in 2011 za financiranje okoljskih naložb pravnih oseb in občanov so pokazali, da je zlasti pri gospodarskih družbah interes za financiranje okoljskih naložb s posojili Eko sklada ostal na podobni ravni kakor pretekla leta. Pri občanah se je zanimanje za posojila zaradi možnosti pridobitve nepovratnih sredstev za istovrstne naložbe zmanjšalo, vendar se je v letu 2012 spet povečalo, saj se je najmanjši obseg priznanih stroškov, ko je občan sočasno upravičen do najema posojila in pridobitve nepovratne finančne spodbude, znižal z 20.000 eurov na 10.000 eurov.

V letu 2012 je bilo odobrenih 640 posojil v skupni vrednosti 27,6 mio. eurov, od tega 574 posojil občanom v skupni vrednosti 7,4 mio. eurov. Večina občanov je izkoristila možnost najema posojila in pridobitev nepovratne finančne spodbude za naložbe, katerih priznani stroški presegajo 10.000 eurov in pri čemer skupni znesek posojila in nepovratne finančne spodbude ne presega priznanih stroškov financirane naložbe.

Razlika v višini obresti ima pri pravnih osebah, ki delujejo na trgu, dvojni pomen. Po eni strani se upošteva kot osnova za izračun državne pomoči, katere znesek zaradi proste konkurence na trgu ne sme preseči določenih omejitev. Po drugi strani pa pomeni dejansko ugodnost, saj so obrestne mere Eko sklada praviloma nižje od tržnih. Zato posojilojemalec v obdobju od porabe do dokončnega poplačila posojila plača manj obresti. Pri občanah in pravnih osebah, za katere državne pomoči niso omejene, je pomemben le drugi vidik.

Referenčno obrestno mero za pravne osebe ki se uporablja pri izračunu državnih pomoči, določa Evropska komisija. Od najnižje vrednosti 1,24 % leta 2010 se je s 1. decembrom 2010 začela zviševati, najprej na 1,45 %, nato 1. januarja 2011 na 1,49 %, 1. maja 2011 na 1,73 %, 1. julija 2011 na 2,05 % in 1. januarja 2012 na 2,07 %. V letu 2012 beležimo vztrajno nižanje referenčne obrestne mere, saj od 1. decembra 2012 za Slovenijo velja referenčna obrestna mera v višini 0,76 %, od 1. januarja 2013 pa celo samo 0,66 %. Za izračun državne pomoči je treba dodati 1 odstotno točko, po aktualnem javnem pozivu Eko sklada za financiranje projektov pravnih oseb in samostojnih podjetnikov ter zasebnikov pa velja obrestna mera v višini najmanj trimesečni EURIBOR + 1,50 % fiksnega pribitka. Za financiranje naložb v naprave za proizvodnjo ali soproizvodnjo električne energije je obrestna mera določena kot trimesečni EURIBOR + najmanj 1,5 % ali višji fiksni pribitek, ki ne zagotavlja pomoči države, tako da je višina skupne obrestne mere na dan dodelitve posojila enaka višini veljavne referenčne obrestne mere za izračun državne pomoči. Ker se je v letu 2012 vrednost trimesečnega EURIBOR nižala hitreje od referenčne obrestne mere, je Eko sklad v letu 2012 dodeljeval posojila za nekatere naložbe z višjim fiksnim pribitkom. Ta je v septembru 2012 dosegel tudi vrednosti čez 2 % in do konca leta padel na 1,57 %.

Ugodnost posojil za občane se kaže v primerjavi efektivnih obrestnih mer (v nadaljnjem besedilu: EOM) za posojila Eko sklada s povprečnimi efektivnimi obrestnimi merami potrošniških kreditov, ki jih dvakrat na leto objavlja Banka Slovenije (v nadaljnjem besedilu: BS). V letu 2012 se je povprečna EOM po podatkih BS gibala od 10,80 % v decembru 2011 do 9,70 % v juniju 2012 za kredit v višini 4.000 eurov in z odplačilno dobo 36 mesecev. V tem času je znašala EOM za posojila sklada od 6,78 % do 6,17 %, torej so bila posojila Eko sklada za 4,02 do 3,53 odstotne točke ugodnejša od povprečnih bančnih kreditov. Za znesek kredita 20.000 eurov in ročnost 120 mesecev se je EOM po podatkih Banke Slovenije gibala od 6,70 % v decembru 2011 do 6,20 % v juniju 2012, medtem ko se je EOM enakega skladovega posojila gibala od 4,01 % do 3,19 %, torej je bilo skladovo posojilo poprečno za 2,69 do 3,01 odstotne točke ugodnejše. Iz navedenega sledi, da so v povprečju obrestne mere posojil Eko sklada precej ugodnejše od povprečnih tržnih obrestnih mer.

Tabela 1: Podatki o odobrenih posojilih Eko sklada po posameznih letih

Leto	Višina razpisanih sredstev [1000 EUR]	Število odobrenih posojil	Odobreni zneski posojil [1000 EUR]	Vrednost naložb [1000 EUR]	Delež posojila	Znesek sklenjenih posojilnih pogodb [1000 EUR]	Porabljeni znesek posojil [1000 EUR]
1995	6.270	198	778	1.047	74 %	778	462
1996	23.361	1.277	9.955	27.016	37 %	8.775	8.419
1997	23.836	2.127	19.466	39.305	50 %	18.602	15.823
1998	34.896	893	16.372	35.734	46 %	15.176	13.338
1999	47.514	475	21.089	38.132	55 %	21.071	21.936
2000	24.143	267	36.625	73.553	50 %	30.766	29.565
2001	32.231	125	22.838	45.651	50 %	21.131	17.828
2002	26.522	430	20.413	40.682	50 %	17.590	19.392
2003	24.818	931	21.057	55.600	38 %	21.683	19.169
2004	29.306	829	21.944	75.103	29 %	20.972	20.183
2005	31.089	930	38.930	67.223	58 %	35.506	20.755
2006	32.763	1.549	34.723	59.071	59 %	29.518	36.065
2007	27.000	1.110	25.535	43.629	59 %	23.212	23.150
2008	32.000	2.063	36.252	59.298	61 %	32.422	29.498
2009	37.000	1.043	28.423	47.097	60 %	23.320	26.950
2010	32.000	545	21.214	35.645	60 %	35.645	19.675
2011	28.000	342	24.980	52.030	48 %	21.370	20.638
2012	30.000	640	27.595	49.437	56 %	25.511	23.944

Vir: Eko sklad.

1.2 Razlogi za sprejetje predlaganega zakona

V letu 2010 je Eko sklad iz naslova vračil v preteklosti odobrenih posojil prejel 16,90 mio. eurov, v letu 2011 pa 17,20 mio. eurov, vendar vračila odobrenih posojil ne zadoščajo za izvajanje načrtovanih programov financiranja. Eko sklad je konec leta 2011 pripravil predlog Poslovne politike 2012–2016, kjer je predvideno, da bo v obdobju 2012–2016 za okoljske naložbe namenil 152 mio. eurov sredstev. V tem času bo moral Eko sklad skupaj odplačati skoraj 28 mio. eurov že najetih kreditov, črpanje novega kredita EIB pa predstavlja vir sredstev, ki bo omogočil financiranje predvidenih posojilnih tokov.

V okviru svojih pristojnosti je nadzorni svet Eko sklada na svoji 5. redni seji 2. oktobra 2009 sprejel sklep za začetek postopkov za dolgoročno zadolžitev Eko sklada v višini do 50 mio. eurov. Kreditna pogodba za tretji okvirni kredit z EIB je bila podpisana 19. maja 2011.

Eko sklad je konec leta 2011 začel postopke podaljšanja roka črpanja kredita do leta 2016, saj so se razmere od leta 2009, ko so se začela pogajanja o najetju tega kredita, precej spremenile. S podaljšanjem roka črpanja kredita bo Eko sklad prilagodil dinamiko porabe tega kredita pričakovani dinamiki črpanja odobrenih posojil. Dinamika črpanja v letu 2012 kaže na nezmanjšano zanimanje posojilojemalcev pravnih oseb, hkrati pa se spet povečuje število dodeljenih posojil občanom, predvsem zaradi možnosti hkratne pridobitve nepovratne finančne spodbude in posojila za finančno zahtevnejše naložbe občanov v stanovanjskih stavbah.

Eko sklad za opravljanje svoje dejavnosti in poslanstva, ki se kaže v spodbujanju naložb na področju varstva okolja z ugodnimi posojili, uporablja prosto namensko premoženje, sredstva iz prejetih vračil posojil in zunanje vire sredstev (kredit). Najugodnejši zunanji finančni vir predstavljajo krediti Evropske investicijske banke (v nadaljnjem besedilu: EIB).

EIB zaradi prvovrstne bonitete pridobiva sredstva pod zelo ugodnimi pogoji, zaradi neprofitnega značaja pa lahko te pogoje prenaša na svoje komitente. EIB neposredno podpira in financira le večje projekte, in sicer tiste, katerih stroški presegajo 25 milijonov eurov, manjše projekte pa financira prek lokalnih finančnih posrednikov, kot je Eko sklad.

EIB vse svoje posle ustrezno zavaruje. V primeru kredita Eko skladu EIB zahteva poroštvo Republike Slovenije. Sklenitev poroštvene pogodbe in njena ratifikacija sta tudi dva izmed pogojev za črpanje kredita EIB.

Eko sklad je do zdaj pri EIB najel dva kredita. Za prvega v višini 10 mio. eurov je sklad sklenil pogodbo 21. decembra 2001 in začel črpanje prve tranše 8. januarja 2003. Odplačevanje se je začelo 15. marca 2008 in bo končano 15. marca 2015. Pogodba za najem drugega kredita v višini 30 mio. eurov je bila podpisana 28. septembra 2007, črpanje teh sredstev se je začelo 9. junija 2008. Petletni moratorij na odplačilo glavnice se je iztekel 15. junija 2013.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

S sprejetjem predlaganega zakona bo zagotovljena podlaga za sklenitev poroštvene pogodbe med Republiko Slovenijo in EIB, s katero bo Republika Slovenija kreditodajalcu EIB garantirala za obveznosti Eko sklada iz kreditne pogodbe. Sklenitev poroštvene pogodbe in njena ratifikacija sta dva izmed pogojev za črpanje kredita v višini do 50 milijonov eurov, ki bo Eko skladu omogočil opravljanje njegove dejavnosti, to je spodbujanje razvoja in financiranje projektov s področja varstva okolja.

2.2 Načela

Predlog zakona je pripravljen po načelih učinkovitosti in gospodarnosti ter spodbujanja okoljskih naložb.

EIB neposredno podpira le večje projekte, to je projekte z investicijskimi stroški nad 25 milijonov evrov, manjše projekte podpira posredno prek finančnih posrednikov, tudi Eko sklada. Prav zaradi posredovanja finančnih posrednikov, kot je v tem primeru Eko sklad, lahko ugodne kredite EIB (glede ročnosti in obrestne mere) najamejo občani in podjetja za izvedbo manjših projektov.

EIB nima profitnega značaja, zato obrestna mera, ki jo EIB zaračunava za kredite, izraža pogoje, po katerih je EIB na svetovnem trgu kapitala pridobila sredstva za svojo kreditno dejavnost, stroške in tveganje. Zaradi jamstva Republike Slovenije za kredit Eko sklada je premija za tveganje in s tem obrestna mera nižja. Eko sklad prenaša nižjo obrestno mero za kredit na končne upravičence kreditnih sredstev, torej na občane, podjetja, lokalne skupnosti in druge.

Republika Slovenija z izdajo poročstva za kredit Eko sklada spodbuja dejavnosti varstva okolja, ki preprečujejo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja in tiste posege v okolje, ki zmanjšujejo porabo snovi in energije ter manj obremenjujejo okolje oziroma ga obremenjujejo pod dopustno mejo.

Cilj predloga zakona je omogočiti sklenitev poroštvene pogodbe med Republiko Slovenijo in EIB kot enega od pogojev za črpanje kredita EIB.

2.3 Poglavitne rešitve

Predmet predlaganega zakona je poročstvo Republike Slovenije za obveznosti Eko sklada iz kredita, najetega pri EIB, v višini do 50 milijonov evrov pod naslednjimi osnovnimi pogoji:

- skrajni rok črpanja kredita je do 30. 11. 2016,
- moratorij na vračilo glavnice kredita je pet let od dneva črpanja,
- zadnji obrok glavnice kredita zapade v plačilo najpozneje 15 let od dneva črpanja zadnje tranše kredita,
- obrestna mera je določena ob črpanju posamezne tranše, in sicer je lahko izbrana obrestna mera nespremenljiva ali spremenljiva,
- valuta črpanja je euro,
- valuta odplačila glavnice in plačila obresti je enaka valuti črpanja posamezne tranše kredita,
- Eko sklad ter v imenu in za račun Republike Slovenije minister, pristojen za finance, pred sklenitvijo pogodbe o poročstvu skleneta pogodbo o načinu in pogojih zavarovanja poročstva Republike Slovenije.

Če Eko sklad ne bi poravnal svojih dospelih obveznosti po kreditni pogodbi, bi jih namesto Eko sklada plačala Republika Slovenija iz proračuna. Tako plačilo je začasno, saj Republika Slovenija na podlagi posebne pogodbe o načinu in pogojih zavarovanja poročstva Republike Slovenije, ki jo na podlagi tega zakona skleneta minister za finance in Eko sklad, pridobi pravico do regresiranja plačanih zneskov, obresti in vseh stroškov, ki so v zvezi s tem nastali.

Predlog zakona je skladen z zakonodajo in Ustavo Republike Slovenije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Sredstva za odplačilo najetega kredita bo zagotavljal Eko sklad iz lastnega namenskega premoženja.

Finančne posledice za državni proračun po tem zakonu bi nastale samo, če bi bilo poročstvo po tem zakonu unovčeno. Republika Slovenija se s poroštveno pogodbo zaveže, da bo izpolnila veljavno in zapadlo obveznost dolžnika, če dolжник tega ne bi storil.

V primeru unovčitve poročstva bi Republika Slovenija izpolnila veljavno finančno obveznost, hkrati pa bi ta sredstva nadomestila z unovčenjem regresne pravice, ki bo določena v pogodbi o načinu in pogojih zavarovanja poročstva Republike Slovenije med Republiko Slovenijo in Eko skladom, kot bo določeno s tem zakonom.

Za primer unovčitve poročstva, izdanega po tem zakonu, so v proračunu Republike Slovenije na

postavki 6611 Jamstva Republike Slovenije že zagotovljene pravice porabe.

Poroštvo Republike Slovenije za obveznosti Eko sklada po tem zakonu se všteva v kvoto izdanih poroštev države.

Sprejetje zakona o poroštvu ne zahteva sprejetja novih ali spremembe veljavnih predpisov. Drugih posledic iz kreditne pogodbe in poroštvne pogodbe ni.

Predlog zakona nima posledic za druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančne posledice za državni proračun iz naslova poroštva po tem zakonu bi nastale samo, če bi bilo poroštvo po tem zakonu unovčeno.

V primeru unovčitve poroštva bi Republika Slovenija izpolnila veljavno in zapadlo finančno obveznost, hkrati pa bi ta sredstva nadomestila z unovčenjem regresne pravice, ki bo določena v pogodbi o načinu in pogojih zavarovanja poroštva Republike Slovenije med Republiko Slovenijo in Eko skladom, kot predvideva ta zakon.

Za primer unovčitve poroštva, izdanega po tem zakonu, so v proračunu Republike Slovenije na postavki 6611 Jamstva Republike Slovenije zagotovljene pravice porabe.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Po ocenah Evropske komisije so finančne spodbude ključnega pomena za izvajanje vseh politik, ki prispevajo k boju proti podnebnim spremembam in zagotavljanju preskrbe z energijo, pri čemer je treba zagotoviti, da se javna sredstva porabijo tam, kjer lahko najučinkoviteje prispevajo k doseganju ciljev EU. Doslej najtežja kriza na mednarodnih finančnih trgih je razlog za nadaljevanje procesa zmanjševanja deleža kreditnih finančnih instrumentov v finančnem sistemu. Zato je treba nameniti pozornost izboljšanju financiranja inovativnih tehnologij za spodbujanje trajnostnega razvoja, večjo energijsko učinkovitost in rabo obnovljivih virov energije.

V Evropi in drugje so ena od oblik financiranja in spodbujanja naložb v varstvo okolja, vključno z energijsko učinkovitostjo in obnovljivimi viri energije, revolving skladi, ki dodeljujejo namenska posojila in z njihovimi vračili trajno zagotavljajo vir za financiranje naložb. Obenem se pogosto z dodatnimi nepovratnimi sredstvi iz drugih virov zagotavlja dodaten ugoden vir za financiranje in izvedbo projektov varstva okolja. Ti skladi praviloma zagotavljajo financiranje projektov in naložb, katerih prioriteta je določena v državnih ali regionalnih programskih dokumentih s področja varstva okolja. Revolving skladi so ustanovljeni kot državni ali regionalni skladi bodisi v okviru pristojnega ministrstva ali kot samostojni subjekti. Sklad je lahko javni ali zasebni, njegov upravljavec je lahko državni organ ali zasebni subjekt.

Osnovna značilnost skladov je določen namen delovanja, v tem primeru spodbujanje razvoja na področju varstva okolja z različnimi finančnimi instrumenti. Za revolving sklade velja, da so sredstva iz vračil posojil namenjena izključno za namensko financiranje novih naložb. Pogosto se vodi javna evidenca primernih projektov, ki se financirajo iz namenskih sredstev sklada in v katerih se kažejo nacionalne prioritete politike varstva okolja. Običajno sklad dobi začetni kapital v obliki lastnih sredstev iz donacij, proračunskih virov ali sredstev iz privatizacije in tudi zunanjih virov v obliki kreditov z garancijo bank ali jamstev države. Za razliko od revolving skladov so amortizacijski skladi

(*sinking fund*) namenjeni razdelitvi celotnega premoženja v določenem časovnem obdobju (običajno 6 do 15 let). Ti omogočajo hitro in izdatno financiranje v kratkem obdobju in niso namenjeni zadovoljevanju dolgoročnih in stalnih potreb po namenskem financiranju.

Nekatere evropske države ustanavljajo skrbniške sklade (na primer *Italian Trust Fund*, ustanovljen leta 2001, ali nizozemski *Environmental Technical Cooperation Trust Fund*, ustanovljen leta 2003), ki predvsem pripravljajo in vrednotijo projekte varstva okolja v drugih, manj razvitih državah ali regijah in včasih tudi zagotavljajo nepovratna sredstva za tehnično pomoč.

5.2 Prikaz ureditve za Eko sklad

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, je država ustanovila za izvajanje politike spodbujanja razvoja varstva okolja in trajnostnega razvoja. Po določbah 144. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 Odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12 in 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1) Eko sklad spodbuja trajnostni razvoj skladno z nacionalnim programom varstva okolja, nacionalnim energetskega programom, skupno okoljsko in energetsko politiko EU ter operativnimi in akcijskimi programi, sprejetimi na njihovi podlagi.

Eko sklad od ustanovitve naprej spodbuja trajnostni razvoj države z dodeljevanjem ugodnih posojil. Poleg tega ima od leta 2008, ko so bile sprejete spremembe in dopolnitve ZVO-1, možnost, da za doseganje svojega namena uporabi tudi različne druge vrste finančnih instrumentov, kot so poročstvo, kapitalske naložbe, nepovratna sredstva, finančni zakup in drugi finančni instrumenti, kjer je mogoča sprememba oblike financiranja v lastniški delež v podjetju.

Primerjava z drugimi okoljskimi skladi, ki so nastali v Evropi, kaže, da je Eko sklad poseben v tem, da iz svojega namenskega premoženja dodeljuje le ugodna posojila, nepovratna sredstva pa dodeljuje iz drugih javnih sredstev (iz proračuna ali sredstev, zbranih na podlagi posebnih predpisov, kot je Energetski zakon in na njegovi podlagi sprejeta Uredba o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih).

5.3 Prikaz ureditve v pravnih sistemih nekaterih držav članic EU

5.3.1 Velika Britanija

Velika Britanija je pripravila ambiciozen načrt prehoda v nizkoogljično družbo, ki predvideva vrsto ukrepov. K doseganju ciljev načrta prispeva tudi *Carbon Trust*, neprofitni sklad, ki pomaga podjetjem kot tudi javnemu sektorju pri zmanjševanju emisij ogljika, zmanjševanju porabe električne energije ter komercializaciji tehnologij z nizkimi emisijami ogljika. Sklad pridobiva sredstva od več javnopravnih institucij.

Sklad zagotavlja strokovno svetovanje, financiranje, določa standarde na področju emisij, spodbuja in podpira komercializacijo novih tehnologij ter z zagotavljanjem semenskega in tveganega kapitala podpira zagon in poslovanje podjetij s področja nastajajočih tehnologij.

5.3.2 Litva

Litvanski Sklad za okoljske naložbe (*Environmental Investment Fund* – LEIF) je bil ustanovljen leta 1996 kot oseba javnega prava, po statusu je zelo podoben slovenskemu Eko skladu. Sklad je v državni lasti in spada v pristojnost resorbnega ministrstva za okolje.

Glavni namen LEIF je zagotavljanje spodbud javnemu in zasebnemu sektorju za izvedbo projektov varstva okolja in projektov, ki zmanjšujejo negativne učinke gospodarskih aktivnosti na okolje, v skladu s sprejeto državno strategijo varstva okolja. Sklad sofinancira naložbe z ugodnimi posojili in nepovratnimi sredstvi. Nadzorni svet sklada vsako leto določi, kateri kategoriji prosilcev in za katero področje varstva okolja bodo na voljo sredstva za posojila ali nepovratna sredstva. Poglavitni vir sredstev LEIF je taksa na onesnaževanje okolja, ki se plačuje od leta 2000 naprej. Sredstva sklada

do končnih upravičencev posredujejo komercialne banke, ki lahko projekte tudi sofinancirajo iz lastnih sredstev ter prevzemajo kreditno tveganje.

5.3.3 Latvija

Podoben sklad je bil ustanovljen tudi v Latviji leta 1997, in sicer kot neprofitna družba z omejeno odgovornostjo v državni lasti *Vides investīciju fonds (Latvian Environmental Investment Fund)*. Poslanstvo sklada je zmanjšati onesnaževanje okolja, spodbujanje izvajanja projektov varstva okolja in tudi povečevanje zmogljivosti lokalnih skupnosti in podjetij pri pripravi in izvedbi kakovostnih in učinkovitih projektov od ideje do izvedbe.

Dejavnosti sklada so identifikacija projektov in vodenje projektov od ideje do izvedbe, financiranje projektov, mednarodno sodelovanje in izmenjava dobrih praks, nadzor projektov in njihovih učinkov po izvedbi.

5.3.4 Avstrija

V Avstriji že več kot 50 let za spodbujanje naložb varstva okolja v javnem in zasebnem sektorju skrbi avstrijska specializirana banka *Kommunal Kredit AG*. Ustanovljena je bila leta 1958 in je v lasti Republike Avstrije (99,78 %) in avstrijske zveze mestnih občin (0,22 %). Banka financira projekte, svetuje pri identifikaciji in pripravi projektov, organizira sindiciranje kreditov in podobno.

Na področju energije in okolja banka podpira proizvodnjo energije iz obnovljivih in fosilnih virov, oskrbo z energijo, energetske učinkovitost ter ravnanje z odpadnimi vodami in odpadki.

Od začetka veljavnosti Zakona o okoljski podpori v letu 1993 je *Kommunalkredit* prek ustanove *Kommunalkredit* javno svetovanje (KPC) pristojen za upravljanje podpornih okoljskih shem kot tudi za okoljski sklad in sklad vodnega gospodarstva. KPC upravlja javne podporne programe in skrbi za izvajanje nacionalnih in mednarodnih svetovalnih projektov s področja okoljske podpore, gospodarjenja z vodami občanov in sanacije onesnaženih območij, njegove naloge pa vključujejo tudi upravljanje avstrijskih mehanizmov Kjotskega protokola. Sredstva za subvencije zagotavlja ministrstvo, pristojno za okolje. *Kommunalkredit* v okviru svojih programov financira tudi projekte v tujini, in sicer v Švici, Nemčiji, Sloveniji in novejših državah članicah EU.

5.3.5 Nemčija

Nemška *KfW Bankengruppe* je finančna skupina javnega prava, ustanovljena leta 1948, ki je v 80-odstotni lasti države in 20-odstotni lasti dežel. Dejavnost skupine je usmerjena v spodbujanje domačega gospodarstva (*KfW Privatkundenbank*, *KfW Mittelstandsbank*, *KfW Kommunalbank*), izvozno financiranje (*KfW IPEX-Bank*) ter razvojno financiranje (*KfW Entwicklungsbank*, *DEG*).

Okoljski program, ki ga upravlja krovna organizacija *KfW Bankengruppe*, zajema več kot 44 programov kreditiranja in nepovratnih spodbud za občane, lokalne ravni države, javne ustanove in nevladne organizacije ter mala in srednje velika podjetja s področja varstva okolja, varčevanja z energijo, pospeševanja obnovljivih virov energije, spodbujanja okoljskih investicij in spodbujanja novih, inovativnih tehnologij.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov oziroma pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

–

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Ker je v zadnjih letih blaženje in obvladovanje podnebnih sprememb vse pomembnejše, je Eko sklad med prednostne cilje postavil ugodno financiranje naložb za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. To so naložbe v različne investicijske ukrepe učinkovitega ravnanja z energijo in rabe obnovljivih virov energije za proizvodnjo toplote in električne energije, okoljski učinki takšnih naložb pa prispevajo tudi

k uresničevanju mednarodnih obveznosti Republike Slovenije na tem področju. Eko sklad v celoti sledi usmeritvam politike na področju varstva okolja v Republiki Sloveniji.

Eko sklad omogoča financiranje naložb tudi na drugih področjih varstva okolja. Podpora naložbam pravnih oseb in samostojnih podjetnikov v učinkovito ravnanje in gospodarjenje z odpadki se nanaša na spodbujanje sodobnih metod zbiranja, razvrščanja, predelave in ponovne uporabe odpadkov. Osnovni cilj varstva okolja na področju ravnanja z odpadki je povečanje snovne in energijske izrabe odpadkov ter zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Pri financiranju občanov na področju ravnanja z odpadki pa gre za naložbe v zamenjavo azbestnih strešnih kritin, kjer je predpisano ustrezno odstranjevanje in odlaganje strešnih kritin, ki vsebujejo azbestna vlakna. Pri varstvu voda je Eko sklad v zadnjih letih financiral manjši delež naložb, saj je za ta namen za pravne osebe na voljo dovolj drugih finančnih instrumentov, vendar se je tudi ta delež v letu 2012 povečal.

Za zmanjševanje vplivov na podnebne spremembe, zlasti z ukrepi na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, so bila na podlagi posojilnih pogodb, sklenjenih leta 2010 in 2011, angažirana sredstva Eko sklada v višini 39,8 milijona eurov ali 87 % vseh v letu 2010 in 2011 pogodbeno angažiranih sredstev Eko sklada. Skupni učinek podprtih investicijskih ukrepov v letu 2010 je zmanjšanje emisij CO₂ za več kot 9.850 ton/leto in 13.000 ton/leto v letu 2011, v letu 2010 financirane naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije bodo proizvedle 12,0 GWh, naprave, financirane v letu 2011, pa 12,5 GWh »zelene« električne na leto.

V nadaljevanju je podrobneje predstavljeno delo Eko sklada v letu 2011.

Tabela 2: Posojilne pogodbe, sklenjene v letu 2011, po posameznih področjih varstva okolja

Področje	v 1000 EUR	v %
Varstvo zraka in podnebja	21.375	90
Varstvo voda	1.039	4
Ravnanje z odpadki	1.427	6
Skupaj	23.841	100

Vir: Eko sklad.

Za naložbe na področju podnebnih sprememb je Eko sklad s pravnimi osebami, samostojnimi podjetniki in zasebniki sklenil 40 posojilnih pogodb v skupnem znesku 17.771.923 eurov ali skoraj 85 % vseh v letu 2011 za pravne osebe, samostojne podjetnike in zasebnike pogodbeno angažiranih sredstev. Pri teh naložbah gre predvsem za rabo obnovljivih virov energije, zlasti energije sonca, v manjši meri pa tudi za izvedbo različnih ukrepov učinkovite rabe energije. Naložbe učinkovite rabe energije se nanašajo na novogradnjo nizkoenergijskih poslovno-stanovanjskih stavb, pa tudi na naložbe v zamenjavo razsvetljave, manjše rabe energije v proizvodnem procesu in na soproizvodnjo toplote in električne energije, v okviru katere bo proizvedeno 7,5 GWh električne energije in 10,9 GWh toplote.

V letu 2011 je bilo na podlagi sklenjenih pogodb za rabo obnovljivih virov energije namenjenih največ sredstev Eko sklada za postavitev 26 sončnih elektrarn s skupno močjo 3,4 MWh, ki bodo letno proizvedle 3,7 GWh električne energije. Poleg tega je Eko sklad financiral tudi izgradnjo hidroelektrarne z močjo 305 kW, ki bo letno proizvedla 2,4 GWh električne energije, naložbo v soproizvodnjo toplote in električne energije na lesno biomaso, v okviru katere bo letno proizvedeno 6,4 GWh električne energije, ter naložbe v kotlovnice in sisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Tako bodo našteje naložbe prispevale k letni proizvodnji 12,5 GWh »zelene« električne in 40,7 GWh toplote.

Pri zmanjševanju onesnaževanja zraka je poleg zgoraj omenjenih naložb pravnih oseb Eko sklad sklenil dve posojilni pogodbi v znesku 1.209.306 eurov za odpraševalne naprave in naprave za čiščenje dimnih plinov, ki bodo prispevale k letnemu zmanjšanju prašnih delcev za 4 tone in NOx za 173 ton.

Eko sklad je na podlagi štirih posojilnih pogodb v letu 2011 namenil 1.091.621 eurov za izvedbo naložb na področju ravnanja z odpadki ali dobrih 5 % vseh v letu 2011 za pravne osebe, samostojne podjetnike in zasebnike pogodbeno angažiranih sredstev. Sredstva so bila namenjena za naložbe v zamenjavo 15.300 m² azbestne strešne kritine, izgradnjo kompostarne z zmogljivostjo 3000 ton, naložbo izvajalca javne službe ravnanja z odpadki v nakup opreme in vozil za ločeno zbiranje in prevoz odpadkov.

Pri varstvu voda je Eko sklad financiral dve naložbi v skupni vrednosti 888.788 eurov ali dobre 4 % vseh v letu 2011 za pravne osebe, samostojne podjetnike in zasebnike pogodbeno angažiranih sredstev. Gre za naložbe v čistilno napravo za čiščenje tehnološke odpadne vode, na kateri bo ustrezno prečiščenih 672.000 m³ odpadne vode, ter za gradnjo kanalizacije in zmanjšanje rabe vode za 300 m³ letno.

Financiranje občanov v letu 2011 je predstavljalo le še dobrih 13 % v tem letu porabljenih sredstev Eko sklada. Do zmanjšanja tega deleža je prišlo predvsem zaradi možnosti pridobitve nepovratnih finančnih spodbud, saj so se občani raje odločali zanje kot za najemanje posojil. Učinki podprtih naložb se kažejo predvsem na področju blaženja podnebnih sprememb, to je v zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. Te emisije, izražene v emisijah CO₂, se bodo po izvedenih naložbah občanov, za katere so bile v letu 2011 sklenjene pogodbe, zmanjšale za skoraj 1008 ton na leto. Izvedene naložbe bodo prispevale k manjši rabi energije za 3,6 GWh na leto.

V letu 2011 je bilo z občani sklenjenih 162 posojilnih pogodb za različne investicijske posege na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, od tega 128 na področju učinkovite rabe energije in 34 na področju rabe obnovljivih virov energije. Sredstva Eko sklada v višini 2.393.548 eurov ali več kot 83 % vseh v letu 2011 za občane pogodbeno angažiranih sredstev so bila namenjena za ukrepe na področjih učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, in sicer:

- 1.927.233 eurov za naložbe na področju učinkovite rabe energije – za ustrezno toplotno izolacijo fasad v skupni površini 10.675 m², ustrezno toplotno izolacijo streh v skupni površini 3550 m², ustrezno toplotno izolacijo tal v skupni površini 861 m²; za vgradnjo 1769 m² energijsko varčnega zunanjega stavbnega pohištva; za nakup 25 kosov različnih velikih gospodinjskih aparatov najmanj energijskega razreda A; za namestitve 25 energijsko učinkovitih kondenzacijskih kotlov s skupno močjo 591 kW; na področju učinkovite rabe energije v prometu je Eko sklad sklenil posojilne pogodbe za nakup 12 vozil na hibridni in električni pogon; z vsemi navedenimi ukrepi se bo zmanjšala raba energije, ki je v Sloveniji še vedno pridobljena pretežno iz fosilnih goriv, za 3,1 GWh na leto, emisije CO₂ pa se bodo znižale za 834 ton na leto; in

- 466.315 eurov za naložbe na področju rabe obnovljivih virov energije – namestitve 25 toplotnih črpalk s skupno električno nazivno močjo 239 kW in 16 kotlov na lesno biomaso s skupno močjo 409 kW, vgradnja 147 m² sprejemnikov sončne energije, postavitev ene sončne elektrarne s skupno nazivno močjo 9 kW, ki bo proizvedla 9,5 MWh »zelen«² elektrike; izvedba vseh navedenih ukrepov bo prispevala k zmanjšanju rabe fosilnih goriv in s tem k manjši rabi energije za 0,5 GWh na leto ter k znižanju emisij CO₂ za 174 ton na leto.

Za naložbe občanov na področju ravnanja z odpadki je Eko sklad, na podlagi 41 sklenjenih posojilnih pogodb v skupnem znesku 335.034 eurov ali skoraj 12 % vseh v letu 2011 za občane pogodbeno angažiranih sredstev, financiral zamenjavo in ustrezno deponiranje več kot 8000 m² strešne kritine, ki vsebuje azbestna vlakna. Delež sredstev Eko sklada za ravnanje z odpadki je bil v letu 2011 v

primerjavi z letom 2010 manjši.

Na področju voda je Eko sklad, s posojili na podlagi 15 sklenjenih pogodb v skupni vrednosti 150.585 eurov ali dobrih 5 % vseh v letu 2011 za občane pogodbeno angažiranih sredstev, financiral namestitve malih čistilnih naprav za čiščenje odpadnih voda, priključitev na javno kanalizacijsko omrežje ter namestitve zbiralnikov deževnice in prekritje stavbe z rastlinsko odejo.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

—

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

—

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

—

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

—

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog predpisa

—

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(1) Republika Slovenija daje poroštvo za obveznosti Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), iz tretjega okvirnega kredita, ki ga Eko sklad najame pri Evropski investicijski banki (v nadaljnjem besedilu: EIB), v znesku do 50 milijonov eurov glavnice s pripadajočimi obrestmi in drugimi stroški kredita. Sredstva, pridobljena s tem kreditom, bodo namenjena financiranju projektov, usmerjenim predvsem v energetske učinkovitost in obnovljive vire, varčevanje z vodo in recikliranje vode, oskrbo z vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter ravnanje z odpadki.

(2) Republika Slovenija daje poroštvo iz prejšnjega odstavka pod naslednjimi temeljnimi pogoji:

- skrajni rok črpanja kredita je do 30. 11. 2016,
- moratorij na vračilo glavnice kredita je pet let od dneva črpanja,
- zadnji obrok glavnice kredita zapade v plačilo najpozneje 15 let od dneva črpanja zadnje tranše kredita,
- obrestna mera je določena ob črpanju posamezne tranše, in sicer je lahko izbrana obrestna mera nespremenljiva ali spremenljiva,
- valuta črpanja je euro,
- valuta odplačila glavnice in plačila obresti je enaka valuti črpanja posamezne tranše kredita,
- Eko sklad ter v imenu in za račun Republike Slovenije minister, pristojen za finance, pred sklenitvijo pogodbe o poroštvu skleneta pogodbo o načinu in pogojih zavarovanja poroštva Republike Slovenije.

(3) Če Eko sklad ne bo poravnaval svojih veljavnih in zapadlih obveznosti iz kredita iz prvega odstavka, jih bo namesto Eko sklada na pisni poziv EIB plačala Republika Slovenija.

2. člen

(1) Pogodbo o poroštvu z EIB sklene v imenu in za račun Republike Slovenije minister, pristojen za finance.

(2) Ministrstvo, pristojno za finance, skrbi za izvajanje tega zakona ter uresničevanje vseh pravic in obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz njega.

3. člen

(1) Če Republika Slovenija plača obveznosti iz kredita namesto Eko sklada, pridobi Republika Slovenija v razmerju do Eko sklada pravico do regresiranja plačanih zneskov, obresti in vseh stroškov, ki so v zvezi s tem nastali.

(2) S pogodbo o zavarovanju poroštva iz sedme alineje drugega odstavka 1. člena tega zakona Republika Slovenija in Eko sklad podrobneje uredita vire za vračilo zneskov, plačanih iz naslova poroštva, instrumente zavarovanja in stroške poroštva.

4. člen

Sredstva za izpolnitev poroštvenih obveznosti iz tega zakona se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

5. člen

Izdano poroštvo iz prvega odstavka 1. člena tega zakona se všteva v kvoto poroštev, določeno z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

6. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V prvem odstavku člena je navedeno, da daje Republika Slovenija poroštvo za najetje kredita, besedilo pa določa tudi upravičenca do poroštva, kreditojemalca in namen porabe pridobljenih sredstev.

V drugem odstavku so navedeni temeljni pogoji poroštva:

- skrajni rok črpanja kredita je do 30. 11. 2016,
- moratorij na vračilo glavnice kredita je pet let od dneva črpanja,
- končni rok vračila kredita je do 15 let od dneva črpanja kredita,
- obrestna mera je nespremenljiva ali spremenljiva in je določena ob črpanju kredita,
- valuta črpanja je eurov,
- valuta odplačila glavnice in plačila obresti je enaka valuti črpanja posamezne tranše kredita,
- da Eko sklad ter v imenu in za račun Republike Slovenije minister, pristojen za finance, pred sklenitvijo pogodbe o poroštvu skleneta pogodbo o načinu in pogojih zavarovanja poroštva Republike Slovenije.

Tretji odstavek določa obveznost Republike Slovenije kot poroka, da skladno s poroštveno pogodbo na pisni poziv EIB poravna dospele obveznosti iz kredita, če jih Eko sklad ne poravna.

K 2. členu

V tem členu je določena oseba, pristojna za sklenitev poroštvene pogodbe. Poroštveno pogodbo z EIB v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za finance.

S tem členom se določa tudi organ, ki je pristojen za uresničevanje pravic in obveznosti iz poroštvene pogodbe, in sicer je to ministrstvo, pristojno za finance.

K 3. členu

Besedilo tega člena določa, da Republika Slovenija v razmerju do Eko sklada pridobi regresno pravico, če se poroštvo uveljavi. Republika Slovenija je v tem primeru upravičena do regresa vseh plačanih zneskov, obresti in stroškov, ki so nastali v zvezi s tem.

Ta člen določa tudi vsebino pogodbe o načinu in pogojih zavarovanja poroštva Republike Slovenije iz drugega odstavka prvega člena tega zakona.

K 4. členu

Ta člen določa, da se sredstva za izpolnitev morebitnih obveznosti Republike Slovenije iz naslova poroštva zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

K 5. členu

Ta člen določa, da se izdano poroštvo všteva v kvoto poroštev, ki se določi z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna.

K 6. členu

Besedilo določa, da začne zakon veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, kar je utemeljeno z nujnostjo zagotavljanja nemotenega izvajanja dejavnosti Eko sklada.